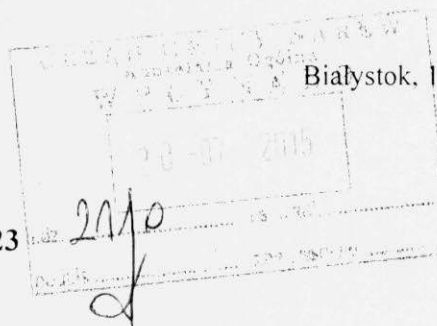

PODLASKI WOJEWÓDŹKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
15-554 Białystok, ul. Dojlidy Fabryczne 23

R.5183.26.2015.ZC

Wójt Gminy Narew
ul. Mickiewicza 101
17-210 Narew

Zgodnie z przepisem art. 27 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami [j.t. -Dz.U. z 2014 r. poz. 1446] przedkładałam **zalecenia konserwatorskie** (opracowane na podstawie dokumentacji z zasobów WUOZ w Białymstoku¹) w sprawie możliwości przebudowy nawierzchni ulicy w miejscowości Soce, gm. Narew, w związku z wnioskiem Pana Andrzeja Pleskowicza, Wójta Gminy Narew, z dnia 9 lipca 2015 r. l.dz. GK.7226.3.15:

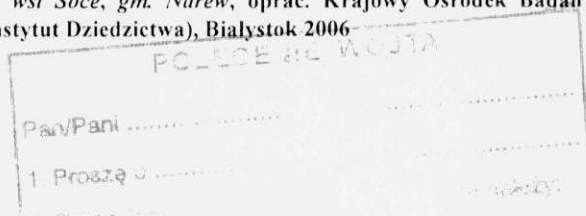
1. uwarunkowania konserwatorskie:

- 1.1. przedmiotowa inwestycja dotyczy przebudowy ulic we wsi Soce
- 1.2. ulice we wsi Soce zawierają się w obszarze historycznego układu ruralistycznego wsi Soce, wpisanego do rejestru zabytków decyzją Podlaskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 20 listopada 2013 r. l.dz. R-N.5140.1.11.2011.KN pod Nr rej. A-406
- 1.3. *historyczny układ ruralistyczny* to wiejskie założenie przestrzenne, zawierające m.in. historyczny układ ulic
- 1.4. układ ruralistyczny wsi Soce powstał w okresie *pomiary włóczęj*, w związku z kolonizacją terenów starostwa bielskiego, prowadzoną od połowy XVI w.
- 1.5. wówczas powstała zwarta wieś o ukształtowanym układzie przestrzennym tzw. wieś szeregowa: ulica w szeregowce biegnie w linii prostej, zagrody usytuowane po obu stronach drogi a budynki gospodarcze w głębi działek, natomiast teren zabudowy ograniczony drogami zagumiennymi i drogami do pól
- 1.6. układ ruralistyczny wsi Soce nawiązuje do układu wsi szeregowej, jednakże już w okresie lokacji wsi został zmodyfikowany i przedstawia się następująco: wieś składa się z dwóch równoległych ulic (szeregówki) biegnących równoleżnikowo, usytuowanych po obu stronach rzeki Rudni, połączonych dwiema drogami biegnącymi z północy na południe, łączących zachodnie i wschodnie skraje tych ulic oraz z dwóch dróg zagumiennych, obiegających wieś od północy i południa
- 1.7. historyczny układ przestrzenny wsi Soce w swoich podstawowych parametrach, w tym w liniach rozgraniczających ulic, został zachowany
- 1.8. brak przekazów źródłowych dotyczących wcześniejszych rodzajów nawierzchni ulic, jednakże wiedza historyczna pozwala przypuszczać, że ulice w Socach przez długi okres swego istnienia miały nawierzchnię ziemną, przekształconą następnie w drogę bitą, tj. drogę o twardej nawierzchni wykonanej ze żwiru lub kamienia tłuczonego, zastąpioną w 1. poł. XX w. nawierzchnią brukowaną z kamienia polnego, określaną jako „kocie łby” (tego rodzaju nawierzchnie stosowano powszechnie do lat 50. XX w.); w liniach rozgraniczających drogi – ulice wiejskie nie wyodrębniano ciągów pieszych

2. uwarunkowania prawne:

- 2.1. z uwagi na lokalizację inwestycji na obszarze wpisanym do rejestru zabytków wymagane jest (przed uzyskaniem pozwolenia na budowę) pozwolenie konserwatorskie, zgodnie

¹ Dokumentacja konserwatorska ruralistycznego założenia wsi Soce, gm. Narew, oprac. Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków w Warszawie (ob. Narodowy Instytut Dziedzictwa), Białystok 2006

z przepisem art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. (j.t. – Dz.U. z 2014 r., poz. 1446), przy zastosowaniu przepisów rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych (Dz.U. z 2011 r. Nr 165, poz. 987 z późn. zm.)

3. zalecenia konserwatorskie:

3.1. zaleca się:

- 3.1.1. przeprowadzenie remontu ulic, tj. wykonanie robót przywracających ich stan pierwotny (naprawę bruku poprzez jego przełożenie i uzupełnienie ubytków)
- 3.1.2. zachowanie linii rozgraniczających drogi - ulice wiejskie
- 3.1.3. zachowanie szerokości jezdni
- 3.1.4. zachowanie nawierzchni brukowanej (tzw. „kocie łby”)

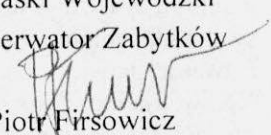
3.2. dopuszcza się:

- 3.2.1. przebudowę dróg – ulic wiejskich, tj. wykonanie robót, w wyniku których następuje podwyższenie parametrów technicznych i eksploatacyjnych istniejącej drogi, niewymagających zmiany granic pasa drogowego
- 3.2.2. wykonanie podbudowy z użyciem współczesnych materiałów budowlanych
- 3.2.3. wykonanie ciągów pieszych po obu stronach jezdni i zjazdów do zagród
- 3.2.4. wykonanie nawierzchni jezdni, ciągów pieszych i zjazdów do zagród z kostki granitowej lub innych materiałów współczesnych np. typu *starobruk* (w kolorze szarym zbliżonym do naturalnego koloru kamienia polnego)
- 3.2.5. wyprofilowanie jezdni umożliwiające odprowadzenie wody
- 3.2.6. wykonanie rynsztoków po obu stronach jezdni

3.3. nie dopuszcza się:

- 3.3.1. zmiany szerokości jezdni
- 3.3.2. zmiany linii rozgraniczających drogi - ulice wiejskie
- 3.3.3. asfaltowej nawierzchni jezdni, zjazdów i ciągów pieszych
- 3.3.4. nawierzchni jezdni, ciągów pieszych i zjazdów z materiałów w kolorze innym niż szary.

Podlaski Wojewódzki
Konserwator Zabytków

Piotr Firsowicz